N° 1978 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

[illegible] verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau [illegible] COURANT.

DINGSDAG, 25 OKTOBER.

AMSTERDAM, 24 Oktober.

[illegible] Kamers de kerkelijke wet hebben aangenomen, hebben wij schier alles, tot de redevoeringen in de beide Kamers uitgesproken, onaangeroerd gelaten. Wij hebben ons zelfs niet laten verleiden om van de veelvuldige wapenen, evenzeer tot aanval als verdediging geschikt, ons door onhandige verdedigers der wet aangeboden, gebruik te maken. Wij begrepen namelijk dat wij een offer schuldig waren aan het vaderland, dat van buiten bedreigd door den gevaarlijken drang der omstandigheden, door verdeeldheid binnenslands maar al te zeer een gereede prooi zou kunnen worden van de begeerlijkheden der groote mogendheden; behalve dat wij noch in onze beginselen, noch in onze gedragingen lust hadden, om te kort te doen aan den eerbied, waarop elke wet steeds aanspraak behoorde te kunnen maken. Om dezelfde redenen zullen wij ook thans niet ophalen, noch van de wet zelve, noch van de beraadslagingen, waaronder zij tot stand kwam.

Doorwel, er is eene enkele quæstie, die geheel op zich zelve staat, eene quæstie van goede trouw, welke gedurende den loop der langdurige beraadslagingen in het duister is gebleven. Het geldt de quæstie van het *avis préalable*, die herhaaldelijk en van verschillende zijden is het voorbijgaande besproken, nooit opzettelijk en contradictoir is behandeld, en alzoo niet is tot klaarheid kunnen gebragt worden. Nogtans wij meenen dat het in het belang van een ieder is, dat de zaak worde opgehelderd.

"Er is gedurende [illegible] herhaaldelijk gebruik gemaakt van het woord »*misleiding*" toegepast op de handelingen van den H. Stoel, en het heeft ons niet weinig bevreemd, dat ons gouvernement, op dat oogenblik door twee diplomatieke agenten te Rome vertegenwoordigd, deze zware beschuldiging tegen het pauselijke gouvernement herhaaldelijk uitgebragt, stilzwijgend en lijdelijk heeft aangehoord. Wij gelooven niet dat zulk stilzwijgen overeenkomstig de gewone diplomatieke vormen is.

Was er dan eenige grond om den H. Stoel van *misleiding* te verdenken? Eenige weinige regelen zullen voldoende zijn om aan te toonen, dat die niet bestond. [illegible] hier twee feiten voor oogen te houden. Het eerste is dit, dat reeds alle verdenking van misleiding onmogelijk maakt. Ons gouvernement had aangedrongen op préalabele kennisgeving. Heeft men te Rome die préalabele kennisgeving toegezegd? In het minste niet. Integendeel, men heeft niet eens, maar herhaaldelijk doen weten, dat men zich tot die préalabele kennisgeving niet verpligt achtte. En toen de heer van Sonsbeeck gemeend had, uit een gesprek met Mgr. Belgrado, den Internuntius van den H. Stoel, te mogen opmaken, dat de préalabele kennisgeving zou worden gedaan, toen heeft diezelfde Internuntius niets haastigers te doen gehad, dan om zoodra mogelijk aan het departement van Buitenlandsche Zaken te [illegible] dat hij verkeerd was begrepen [illegible] préalabele kennisgeving [illegible] had beloofd. Het regt toch op die préalabele kennisgeving was steeds door het pauselijk bestuur ontkend. Ten gevolge van die herhaalde verklaringen kon en moest ons gouvernement bedacht zijn op de invoering der kerkelijke hierarchie zonder préalabele kennisgeving. En had Z. H. werkelijk de kerkregeling ingevoerd, zonder vooraf ons gouvernement te verwittigen, nooit zoude iemand het regt hebben gehad, om het pauselijk bestuur uit dien hoofde van misleiding te beschuldigen.

Het tweede feit is dit: van de zijde van het vorig ministerie is beweerd dat geen préalable kennisgeving heeft plaats gehad; terwijl van de zijde van den H. Stoel herhaaldelijk is verklaard, niet slechts dat er préalable kennisgeving is gedaan, maar zelfs dat er bewijzen van voorhanden zijn. De verklaringen schijnen elkander te logenstraffen. Nogtans, dewijl er bij niemand twijfel kan bestaan omtrent den waarheidszin der in deze zaak betrokken personen, zoo is het blijkbaar dat er misverstand moet bestaan omtrent hetgeen men ginds en hier préalable kennisgeving heeft genoemd.

Heeft men hier door préalable kennisgeving gevergd dat *officieel* voor de invoering zou worden medegedeeld de inhoud der kerkregeling? Heeft men ginds, waar men verklaard had zich tot de kennisgeving niet verpligt te achten, desniettegenstaande officiens doen weten wat de pauselijke Stoel voornemens was te doen?

Iets van dien aard moet er zijn, om de tegenstrijdige verklaringen te kunnen overeenbrengen. Maar blijkt dan ook daar weer niet uit, dat niemand het regt heeft of kan hebben, om op den H. Stoel de beschuldiging te werpen, dat er van zijne zijde misleiding heeft plaats gehad?

Men heeft toch uit Rome

1° herhaaldelijk openlijk verklaard, dat men zich niet gehouden achtte tot de préalabele kennisgeving. En desniettemin heeft men

2°. ten minste op eene of andere officieuse wijze, aan ons gouvernement doen kennen wat men voornemens was te doen. Hoe kan men anders te Rome verklaren, dat men bewijzen in handen heeft, waaruit blijkt dat er kennisgeving heeft plaats gehad! En zou de heer Lightenvelt ook te Rome van dat bewijs kennis hebben kunnen nemen?

Heeft nu ons gouvernement, na beide deze feiten, nog meer verwacht; is het blijven uitzien naar eene officieele mededeeling? Maar in dat geval zou men alleen kunnen beweeren, dat ons gouvernement door de kerkelijke hierarchie is verrast. Maar hoe kan hier spraak zijn van misleiding?

Wat er ook van zij, de zaak kan niet blijven in de nevelen, waarin zij thans schuilt. Het is zoo wel voor de eer van ons vorig gouvernement als voor het pauselijk bestuur noodig, dat zij wordt opgehelderd, opdat geen onverdiende blaam op iemand kleve.

Wij hopen daarom, dat bij de beraadslagingen over de begrooting de gelegenheid zal worden aangegrepen, om de zaak tot klaarheid te brengen,

Is de zware beschuldiging van misleiding op den H. Stoel geworpen een woord, dat in het vuur der improvizatiën op schijn-gronden is ontvallen, dan moet het worden ingetrokken. Meent iemand echter dat de beschuldiging gegrond is en moet worden gehandhaafd, dan behoort hij de bewijzen te produceeren, die thans ontbreken, en naar onze meening steeds zullen blijven ontbreken. Maar in ieder geval is het noodzakelijk, dat er ophelderingen worden gegeven, die, wij twijfelen er niet aan, zullen aanleiding geven om ten voordeele zoowel van ons vorig ministerie als van het pauselijk bestuur op te klaren wat thans, tot schade van een ieder, in het duister der tegenstrijdige verklaringen zweeft.

Wij vertrouwen daarom dat in de Tweede Kamer de gelegenheid zal worden gevonden om de aangelegene zaak ter sprake te brengen.

Men schrijft ons uit Zuid-Holland:

»Men kan het hatelijke ter zijdestelling noemen, dat in den Bommel, eiland Flakkee, waar de bevolking der Protestanten tot die der Katholieken staat als on[illegible] raad zitting heeft

»Het mag den naam dragen van verregaande miskenning van een deel der bevolking, dat te Oude Tonge, waar de bevolking der Protestanten tot die der Katholieken staat als 1400 tot 800, steeds, bij iedere te doene keuze, met kracht en inspanning de Katholieken uit den gemeenteraad geweerd worden, niettegenstaande onder hen mannen gevonden worden, die in bekwaamheden en geschiktheid niet behoeven achter te staan bij de in den gemeenteraad zitting hebbende Protestanten.

»Doch, hoedanig moet de handelwijze bestempeld worden, welke te Ooltgens-Plaat bij de laatste verkiezing van leden voor den gemeenteraad heeft plaats gehad? Men oordeele.

»Twee Katholieken hadden eenige stemmen (het spreekt van zelve van hunne geloofsgenooten) verkregen; naauwelijks is het procesverbaal der plaats gehad hebbende verkiezing ter gewoner plaatse aangeplakt, of ziet, de namen der Katholieken worden *met slijk beklad*, en alsof dit nog niet genoeg ware, zoo veel mogelijk uitgeschrapt en onleesbaar gemaakt; zoodat de veldwachter, om de hieruit te regt ontstane ergernis weg te nemen, het geheele procesverbaal heeft gemeend te moeten afscheuren.

»Nog eens vraag ik, met welken naam moet men zoodanige handelwijs bestempelen?

»Het gebeurde doet ons zien wat wij *op dit eiland*, als Katholieken, van onze protestantsche medeburgers te wachten of liever te duchten hebben; doen zij zoo met onzen eenvoudigen naam, wat zouden zij zich omtrent onzen personen verstouten, indien zich eene gunstige gelegenheid opdeed en men even zoo ongestraft kon te werk gaan? Wij hebben slechts aan het gebeurde te denken te Oude Tonge op den Tweeden Pinksterdag."

Tooneel des oorlogs. — De Donau. — De Vestingen.

(Vervolg en Slot van ons N° 1977.)

IV.

Eindigen wij voor heden met eene beschouwing, die op de tegenwoordige gesteldheid van toepassing is; velen schijnen elken ochtend het berigt te wachten, van den overtogt des Donaus door de Russen, zelfs door de Turken, naar men min of meer ongeduldig is.

Intusschen is het gansche land aan den Donau des winters ondoordringbaar. Het zal ook zoo zijn in den herfst van dit jaar, indien ginder het jaargetijde regenachtig is, gelijk in midden-Europa. De bodem bestaat in een zeer beweegbaren aanslibbing-grond, die in den regentijd moerassig wordt.

De slecht onderhouden wegen en paden vertoonen alsdan niets anders dan slijk en diepe wielensporen. Het handelvervoer over land, dat in het gunstige jaargetijde tusschen Varna en Routschouk zeer bedrijvig is, houdt op. Een leger kan zich niet door het land bewegen, uithoofde van den grooten nasleep van artillerie en allerlei soort van wagens, waaraan het noodzakelijk behoefte heeft; slechts de ongeregelde Turksche kavallerie en de Russische kozakken kunnen alsdan te velde trekken. In de vorige veldtogten trokken de Russen zich altijd terug in hunne kantonnementen in Wallachije, zelfs de begonnen belegeringen stakende en zich bepalende op den oever eenige voorposten van kozakken, en op hunne bruggehoofden of in de forten, waarvan zij zich hadden kunnen meester maken, eene bezetting achter te laten.

De Donau, alvorens zich te verdeelen om zijn delta te vormen, heeft eene breedte van twee of drie kilometers (3000 ellen) die door eilandjes doorsneden wordt. Voegen wij er bij dat hij schier jaarlijks digtvriest. Wallachije en Bulgarië schoon onder de middaglijn van Provence en Toskane gelegen, hebben buitengewoon strenge winters te verduren, als wordende niet tegen den ijskouden noord-oosten wind beschermd, die regtstreeks van de uitgestrekte Russische steppen en de hoogvlakten van Opper-Azië tot daar overwaait. De Donau vriest dan uit de zes winters vijf; de vorst duurt van December tot Maart en als de dooi invalt is het land minder begaanbaar dan ooit. Men heeft, [illegible] alles uit[illegible] dat de vijandelijkheden vóór de aanstaande lente beginnen zullen.

Voor de Spijskokerij der *Vereeniging van den H. Vincentius*, ter gelegenheid van den tegenwoordigen gezondheidstoestand:

Door tusschenkomst van den heer J. Thunnissen:

Van C. A.	*ƒ* 25.00
» F. H.	» 2.50
	ƒ 27.50
vorige opgave	» 943.22½
zamen	*ƒ* 970.72½

Bij de centrale cholera-kommissie zijn op den 22 Oktober aangegeven 3 personen, 7 overleden, waarvan in het hospitaal zijn opgenomen 1 lijder, overleden *geene*, hersteld 2, en blijven aldaar nog 13 personen in behandeling; opgenomen lijders 139, hersteld 57 en overleden 69.

Het totaal der aangetasten van 7 Sept. tot 21 Oct. bedraagt 571, waarvan overleden 404.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn aangegeven op 21 Oktober 2 cholera-lijders; 1 hersteld en overleden *geene*; op 22 Oktober 3 cholera-lijders, 2 hersteld en 1 overledenen.

Te Delft zijn sedert het ontstaan der cholera tot 17 dezer aangetast 164 personen, hersteld 42, overleden 92, blijvende nog in behandeling 30.

Te Helder hebben zich dezer dagen enkele cholera-gevallen vertoond, die zich echter tot nu toe slechts tot vier menschen uit één huisgezin hebben bepaald, waarvan drie zijn overleden, terwijl de vierde herstelt.

Te Oud-Beijerland heeft zich de cholera insgelijks geopenbaard. Drie lijders zijn daaraan bezweken; er zijn evenwel op dit oogenblik geene in behandeling.

Ook te Deventer zal gedurende den aanstaanden winter eene inrigting tot het koken van soep en warme spijzen voor behoeftigen en minvermogenden in werking komen. Op voorstel van de algemeene Armenkommissie hebben Burgem. en Weth. eene kommissie daartoe benoemd. Men zal de gelden bij inschrijving trachten te vinden. De stad zal voor het lokaal en de aanwezige gereedschappen zorgen.

Vrijdag voormiddag waren in de Kerkstraat alhier eenige stads-werklieden bezig een hei-toestel op te zetten en de noodige touwen er boven in te bevestigen. Een doktorskoets kwam aanrijden en was reeds door het eene schoortouw; toen zij evenwel onder het tweede wilde rijden bleef het touw aan de vigelant vastzitten. De voerman, hoewel gewaarschuwd, reed echter door, zoodat het geheele toestel met den man die juist boven zat, op de vigelant neder kwam. De arbeider viel op straat, met de zware balken op hem; hij werd dadelijk weggedragen en leefde nog 10 minuten. De heelmeester verzekerde, dat de val op de borstbeenderen den ongelukkige dien spoedigen dood veroorzaakt had. De overledene laat eene hoogzwangere vrouw na, woonachtig in de Foeliestraat en was 25 jaar oud. *(Amst. Cour.)*

Men schrijft uit Delft 23 Okt. Omtrent het ongeval van heden avond op den Holl. ijzeren spoorweg, kan ik u het volgende mededeelen:

De trein van 4 ure 30 m. uit Amsterdam gesleept, door de locomotief *de Komeet*, alhier omstreeks 7 ure aankomende, was die lokomotief reeds de ijzeren draaibrug bij het station alhier gepasseerd, toen de tender en de goederen wagen, op die brug derailleerden; vermoedelijk door, dat ze niet goed gesloten was. De goederen-wagens zijn tusschen de rails, op de brug tegen elkander gevallen; overigens is er geen onheil gebeurd. Spoedig werd van Rotterdam een extra trein ontboden, waarmede de reizigers hun togt derwaarts voortzetten en kwam van 's Hage een hulp lokomotief, met de heeren ingenieurs Conraad, Oudshoorn en anderen; door welke lokomotief (*de Arend*) de Komeet en tender weder in hun spoor werden gesleept; hebbende ten 9 ure de laatste trein uit Rotterdam, over het alhier leggende tweede spoor, de reis naar Amsterdam kunnen vervolgen, zoodat er door het ongeval slechts een oponthoud van een half uur heeft plaats gehad, dank zij de aktiviteit en de goede direktie van gezegde heeren ingenieurs en van den stationschef alhier.

De laatste trein van Amsterdam naar Rotterdam is alhier ter behoorlijken tijd gepasseerd.

Z. M. heeft 1° benoemd: tot lid der komm. van adm. over de gevangenissen te Rotterdam Jhr. A. L. Coenen; tot eersten offic. van gez. 2e kl. C. Gobée; 2° den offic. van gez. 2e kl. G. E. Ritter pensioen verleend ten bedrage van ƒ 1300.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft bepaald, dat de herstemming ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrikt Haarlem, zal geschieden op 3 November e. k.

Ter algemeene rekenkamer is weder overgebragt voor eene som van ƒ 2500 aan ingetrokken muntbiljetten van ƒ 1000 en ƒ 500, zoodat thans met inbegrip der vroeger vermelde som ƒ 19,901,000, voor een bedrag van ƒ 19,903,500 aan muntbiljetten, krachtens de wet van 17 September 1849 uitgegeven, is ingetrokken.

De *Grondwet* verneemt, dat de minister van binnenlandsche zaken, namens den Koning, aan de arbeidslieden te Smilde, die met het oog op den naderenden winter en met den wensch, om alsdan werk te bekomen, van denzelven hebben verzocht, om de uitvoering van het Drentsche veen- en midden-kanaal en van het kanaal van Assen op Groningen te bevorderen, heeft doen antwoorden, dat, zoodra de veen- en middel-kanaal-maatschappij het bepaalde waarborgs-kapitaal zal hebben gestort, hetgeen volgens onderhands verkregene verzekering mag gerekend worden aanstaande te zijn, de directie dier maatschappij in staat zal worden gesteld, met de werken een aanvang te maken, en dat het belang eene spoedige ter handneming dier werken schijnt mede te brengen, en dat, wat het kanaal van Assen naar Groningen betreft, de beraadslaging der Staten-Generaal omtrent het wetsontwerp, die onderneming betreffende, hetwelk weldra op nieuw zal worden aangeboden, moet worden afgewacht, alvorens de uitvoering van dit werk, zoowel in het algemeen belang, als in het bijzonder belang der werkbehoevende menigte, kan worden bevorderd.

De *Nederlandsche Stoompost* geeft een middel om bedorven boter hare ransigheid te ontnemen. De heer Wild slaat voor, haar eerst met versche melk en daarna met versch water goed te kneden, en dan weder den oorspronkelijken vorm te geven. De dus behandelde boter smaakt eveneens, alsof zij eerst voor een half uur gemaakt was. De oorzaak van dit verschijnsel is daarin gelegen, dat het in de boter gevormde boterzuur, dat de ransige lucht veroorzaakt, gemakkelijk oplost in versche melk, hetgeen door het kneden vergemakkelijkt wordt.

De *Kamper Courant* verneemt dat aldaar de Stedelijke Raad zal overgaan tot eene verbetering en aanzienlijke verlenging van het Keteldiep, waartoe van stadswege ƒ 230,000 vereischt wordt, terwijl het ontbrekende, zoo men zegt, door het rijk zal worden verstrekt.

De *Rijnbode* meldt dat de landerijen in den Haarlemmermeer-polder, gelegen onder Burgerveen en Reinsdorp, in de maand Augustus 1853 verkocht, bijna geheel bewerkt zijn.

Eergisteren morgen (21 Okt.) viel te Gouda een vierjarig kind van Arie Putkamer, in de Vijverstraat, in het, op dat oogenblik snel stroomende, water. Naauwelijks heeft de huisvrouw van C. Stolwijk, zelve moeder van eenige kinderen en in zwangeren toestand, dit gezien, of zij zet het kind, dat zij op den schoot had, ter zijde, springt, zonder een oogenblik beraad, in den snelvlietenden stroom en heeft, na nog op eenigen afstand met de drenkeling te zijn voortgedreven, het geluk het kind, dat zonder haar zeer zeker zou zijn verdronken, te redden. Dit is reeds voor de tweede maal, dat deze vrouw in de laatste maanden iemand heeft gered. *(G. C.)*

De Gemeenteraad van Leijden heeft besloten, dat, het door burgemeester en wethouders ingeleverd plan, om de gemeenschap tusschen Leijden en de aanstaande bewoners van de Haarlemmermeerpolder gemakkelijker te maken, zal worden gesteld in handen eener kommissie van *drie* leden, ten einde dit plan, nader te onderzoeken.

Op 5 Oktober jl. is ten bureele van policie te Dordrecht overgelegd geworden een van valschheid verdacht muntstuk van 25 cents, welk stuk afkomstig was van zekere M. L., huisvrouw van J. S., koopvrouw, aldaar woonachtig, dewelke, deswegens ondervraagd, heeft verklaard zich niet te kunnen herinneren, door wien voornoemd stuk was in betaling gegeven. Bij onderzoek van het muntkollegie, zitting houdende te Utrecht, is voormeld stuk gebleken valsch te zijn, voorstellende een 25 centstuk van het jaartal 1849 met de beeldtenis van Z. M. Willem II, hetwelk in den gewigte onderzocht, slechts een gewigt vertoonde beneden het gewigt der wettige 25 centsstukken en bleek te zijn bestaande uit tin, lood en geringe sporen kooper, gegoten in een vorm vervaardigd naar een echt 25 centsstuk, weshalve voornoemd muntstuk bij uitspraak van het muntkollegie is verklaard valsch en vervaardigd in nabootsing eener echte rijks-muntspecie.

Men schrijft uit Paramaribo, dat aldaar den 20sten Aug. een schoener arriveerde van het eiland, met 114 Portugeesche emigranten, mannen, vrouwen en kinderen, aan boord. Deze zijn daar onmiddelijk door plantaadjehouders gehuurd en voor den landbouw gebruikt. Het laat zich aanzien, dat deze lieden er zeer goed kunnen voldoen en de negers zouden kunnen vervangen; dit zou voor Suriname een wezenlijk behoud zijn, dewijl het aantal negers steeds afneemt en vroeg of laat de emancipatie toch ingevoerd zal moeten worden. Spoedig zullen er meerdere inwoners van dat eiland aangevoerd worden, want de lust om deze pas aangekomene menschen op de plantaadjes over te brengen was zeer groot.

Als er duizend aangevoerd waren, mag men het er voor houden, dat deze terstond zouden geplaatst geworden zijn. Voor zoo verre bekend is, is er van de zijde van het gouvernement echter niets gedaan, om deze onderneming, welke zoo heilzaam voor de kolonie kan werken, aan te moedigen.

Het laatste Nommer van het *Journal des Chasseurs*, een veel gelezen tijdschrift, dat in Parijs verschijnt, geeft een omstandig verhaal van eene leeuwenjagt onlangs in Noord-Afrika gehouden. Sinds geruimen tijd had een leeuw de streek tusschen Krenchela en de grenzen van Tunis onveilig gemaakt; reeds in het vorige jaar hadden de Arabieren, ten getale van ruim 200, een drijfjagt aangelegd, met het voornemen den lastig[en] nabuur te vellen of althans te dwingen hunnen omt[rek] te verlaten. Zij bragten een doode en 5 gewonden [uit] den strijd naar hunne douärs terug, zonder hun d[oel] te bereiken. In de maand Julij dezes jaars kwam Ju[les] Gérard, de bekende leeuwenschutter en een Holland[sch] officier, die zich te zamen op eene jagtreis in het Au[res-]gebergte bevonden, met hunne tenten in die landstre[ek] en eerstgenoemde werd door den stam der Amâma dringend verzocht hen van die plaag te verlossen. [Na] drie dagen vruchteloos het voetspoor gevolgd te hebb[en] ontmoetten zij in den namiddag van den 26 Julij d[en] leeuw, die echter, na zwaar in den schouder gew[ond] te zijn, het gevecht ontweek. De beide jagers en [vier] gewapende Arabieren vervolgden het roofdier in het bo[sch] der Arled-Berber, toen zij bij het vallen van den avo[nd] het bloedige spoor verloren en in de schemering ee[ns]klaps op den gewonden stieten, die hen woedend a[an]viel, een Arabier nederwierp en verscheurde. Al[le] vuurden te gelijk, zonder dat de leeuw, door ond[er]scheidene kogels getroffen, zijne prooi losliet, toen J[ules] Gérard een paar passen voorwaarts trad en den lee[uw] rakelings naderende, hem met een laatsten kogel ne[der] velde. De huid van dit prachtige dier, dat eene le[ngte] heeft van ruim zeven ellebogen, is bestemd om aa[n de] Keizerin der Franschen te worden aangeboden. De [Hol]landsche officier daarbij vermeld, is de heer C. M. [de] Jongh van Rodenburgh, oud-luit. bij het 4de regt. i[nf.,] die met onderscheiding de laatste expeditie der F[ran]schen in Afrika heeft medegemaakt.

'S GRAVENHAGE, 21 Oktober. De kommissie [voor] het verschaffen van werk aan behoeftigen gedur[ende] den wintertijd, heeft in de Wassenaarsche duinen grond doen uitgraven, waarop later aardappelen we[rden] gepoot. De rooijing daarvan is afgeloopen en heeft [een] aanzienlijk bedrag van 7000 halve mudden opgele[verd], die tegen vijf gulden per mud aan de begunstiger[s der] vereeniging zijn verkocht. Hoewel het beschot niet [ten] volle aan de verwachting heeft beantwoord, zoo wa[s de] qualiteit evenwel goed en men ontdekte daaronder g[eene] zieke aardappelen. Het is te hopen dat de kommi[ssie] meer en meer de ondersteuning der ingezetenen za[l mo]gen verwerven ten einde zij kunne voortgaan g[edu]rende den winter werk aan behoeftigen te verscha[ffen].

— 23 Okt. Naar men verneemt zullen, op spe[ciaal] verlangen van Z. M., gedurende de eerstvolgende maanden, de inhoudingen op de soldijen der mansch[ap]pen van het leger, wegens schuld op hun kleedi[ng-] reparatie-fonds, tot geen hooger bedrag dan het mini[mum] of *een derde*, plaats hebben, en het maximum *of [de] helft* korting, alleen wegens dronkenschap, worde[n] gelegd.

— Bij 's konings besluit van 24 Sept. jl. is bepa[ald,] dat, even als zulks thans bij de landmagt plaats he[eft,] ook bij het korps mariniers de diensttijd, welke verei[scht] wordt, om tot het examen als officier toegelaten te [wor]den, gerekend zal worden van den leeftijd van 16 j[aren] (vroeger was dit 18 jaren).

— De heer J. Serruys is, op zijn verzoek, ee[rvol] ontslagen als Nederl. konsul te Valparaiso en in di[e be]trekking vervangen door den heer de Bordes, koop[man] te dier plaatse.

— In antwoord op de deswege voorgestelde vraag h[eeft] Z. Exc. de minister van Financien beslist, dat de a[an]slag-billetten voor gemeente-lasten boven de ƒ 10, [...] deklaratien door den schuldeischer onderteekend, den schuldenaar ter betaling ingediend, dezen ten [...] *wijs* strekken zoo van den aard als van het bedra[g der] vordering, en dus, ingevolge art. 12 der wet van 3 Oktober 1843, (*Stbl.* N°. 47) aan zegel onder[wor]pen zijn.

— In de residentie is aangekomen en aan het [...] *Fuhri* afgestapt eene kommissie uit den gemeente[raad] van Tilburg, die gisteren ten gehoore bij Z. Exc. [den] heer Min. van Oorlog is ontvangen. Die kommissie [had] ten doel te verzoeken, dat er, ter vervanging va[n de] eskadrons Limburgsche jagers, die dezer dagen [uit] Tilburg zijn vertrokken, weder andere kavallerie in [die] stad mogen worden gevestigd.

— De plegtige onthulling van het standbeeld van Z. M. Koning Willem II zal op den 17 Nove[mber,] den verjaardag der omwenteling in 1813, plaats [heb]ben. Het beeld stelt voor den Koning blootshoofd[s,] in een afhangenden mantel gehuld, de hand [...] naar zijn volk uitstrekkende. De vier allegorische [beel]den die het omgeven, zijn vooral ware kunststu[kken] te noemen.

— Het kanaal van hier naar Scheveningen zal [...] doorgegraven worden.

ROTTERDAM, 20 Okt. (*R. C.*) Naar wij verne[men] heeft er heden avond in eene der zalen van de [so]ciëteit *Harmonie* eene vergadering plaats gehad van [on]geveer 140 werkbazen uit verschillende vakken, om [...] de belangen van het ambachtsvolk te raadplegen [...] de tegenwoordige duurte der levensmiddelen. [...] vergadering is voorgesteld door den voorzitter eene

missie, vroeger tot dat doel gekonstitueerd: ten eerste dat het loon gedurende den winter, van November tot Maart, zal blijven het middelloon, en er geene tweede korting van het daggeld met November zal toegepast worden, en ten tweede, dat er voor het vervolg eene betere regeling in den werktijd zoowel als in het loon zal plaats hebben; beide deze voorstellen werden aangenomen, waarna tevens door den voorzitter mededeeling) is gedaan, dat het voorgestelde de goedkeuring van heeren burgemeester en wethouders heeft mogen wegdragen.

— Heden voormiddag speelde het kindje van P. Luit op de werf der ouderlijke woning, gelegen aan de Rotte omtrent een uur van deze stad, en had het ongeluk in het water te geraken; de moeder zulks bemerkende, springt zonder eenige aarzeling hare lieveling in de 18 voet diepte na, grijpt het, maar komt kracht te kort zich zelve boven water te houden; op hare noodkreeten opmerkzaam gemaakt, begeeft zich Jan Touw, aan de overzijde der Rotte woonachtig, terstond te water, terwijl eene vrouw met een bootje kwam opdagen; nabij de drenkelingen gekomen, zinkt moeder en kind in de diepte weg, maar als bij eene laatste poging reikt de moeder kind nog even boven water toe, en mogten de redders het geluk hebben het te vatten en met het kind tegelijk de moeder uit de diepte in het bootje op te halen en naar hare woning te voeren. De toestand der moeder is zeer zorgwekkend, die van haar kind tot verwondering redelijk wel.

MAASTRICHT, 22 Okt. Het fraaiste weder begunstigde den laatsten dag der feesten ter gelegenheid van de inwijding van den spoorweg van hier naar Aken. Eene talrijke menigte werd achtervolgens gelokt door muzijkuitvoeringen van de onderscheiden hier ter stede gevestigde genootschappen, door de volksfeesten, welke het genootschap Momus heeft gegeven en door de illuminatie, welke bijna algemeen en zeer fraai was. Alles is in de beste orde afgeloopen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Okt. Omtrent de Oostersche quæstie blijft men in de hooge kringen, bepaaldelijk die der diplomatie, steeds vasthouden aan het denkbeeld, dat er tusschen Rusland en Turkijë wel een soort van duel zal plaats grijpen, doch dat door de vredelievende tusschenkomst van Frankrijk en Engeland, de wereldvrede geen gevaar zal loopen.

— Korrespondentiën uit Konstantinopel dd. 10 Oktober vermelden, dat de Fransche oorlogsstoomboot *Solon* voor de Fransche en Engelsche gezanten de noodige instruktiën heeft medegebragt, ingeval door den Sultan op officiële wijze een verzoek gedaan werd, om de vloot voor Konstantinopel te doen ankeren. Het schijnt echter, dat bij deze instruktiën zekere reserven gevoegd zijn, want reeds den 7 is aan den heer de la Cour en aan Lord Stafford de aanvraag des Sultans geworden, en den 10 waren de eskaders nog niet komen opdagen. Zij werden echter ieder oogenblik verwacht.

— Het *Journal des Débats* bevestigt het gerucht, dat de Russische vloot van Sebastopol te Pothi, een punt van de Zwarte Zee nabij de Turksche grenzen, en in de haven van Batoum, een Russisch korps van 10 à 12,000 man aan land heeft gezet.

— Berigten ontvangen per telegraaf van de Turksche grenzen en loopende tot den 17 dezer, melden dat er nog geen vijandelijkheden tusschen de Russen en Turken hadden plaats gehad.

— Den 8sten heeft de Sultan den nieuw benoemden patriarch van Konstantinopel Anthimos, in zijne waardigheid bevestigd.

— De groothertogin Sophia van Bade is te Compiègne aangekomen.

— Men blijft steeds voortgaan met de jongste gestrenge maatregelen der policie in verband te brengen met de demokratische woelingen en komplotten, welker aanleggers bij het steeds dreigender aanzien der Oostersche aangelegenheden, de hoop koesteren op eene algemeene verwarring, om daarmede voordeel te doen en zich meester te maken van den toestand.

— Z. Em. de Kardinaal Wiseman heeft eenige dagen te Parijs doorgebragt. Eergisteren vereerde hij de school der Karmelieten met een bezoek. Een vroom denkbeeld, dat door alle Katholieken die met des Kardinaals leven bekend zijn en met de vervolgingen waaraan hij in zijn Vaderland ten doel stond, gewaardeerd zal worden, deed in hem den wensch ontstaan om de H. Mis in de door het bloed der martelaren van den 2 September gewijde kapel te celebreeren. Na de mis nam Z. Em. het woord ter beantwoording der tot Zijne Hoogwaardigheid, door den abt Cruice, overste der school, op den drempel der kapel, gerigte merkwaardige toespraak; ten aanhoore der priesters en andere tot de school behoorende geestelijken. Het is ons niet mogelijk in haar geheel die allokutie weder te geven; maar het hoofdzakelijk denkbeeld er van zal lang gegrift blijven in het geheugen van hen die ze gehoord hebben. Opklimmende tot aan de stichting der school door Mgr. Affre, die hem van zijn plan kennis gegeven en dien hij tot de uitvoering er van had aangespoord, deed de Kardinaal de providentieele verwantschap uitkomen van een gesticht van hooger onderwijs voor geestelijken, met de onafgebroken belijdenis van trouw aan het geloof, van toewijding aan de Katholieke Kerk, die nog met bloedige sporen op de zerken en muren van het eerwaardig heiligdom zigtbaar zijn. Alsdan is wetenschap edel en nuttig, als zij zich paart aan eene grenzelooze toewijding, aan eene onberispelijke orthodoxie; dat zijn de roemrijkste en heilzaamste harer vruchten. De heilige geleerde Prelaat, die door Gods geest geleid werd om die plek te kiezen ter stichting der school, welke de vurigste wensch van zijn onvermoeiden en verlichten ijver was, mogt de vervulling er van niet beleven; maar moest de instelling dier school door zijn voorbeeld onderwijzen en bevestigen en als door zijn bloed bezegelen en den geest er van bekrachtigen. Dat het dan bovenal uit toewijding aan de dienst van God en de Kerk zij, dat men hier door ernstige studie de kostbaarste dagen des levens vervulle, zelfs mogt er een uur komen dat men *de pen zou moeten neerleggen* om *den palm* der martelaars op te nemen. Hetzij dat de behoeften der Kerk hen roepen tot het onderwijzersambt of ter bediening der Heilige Godsdienst, hetzij zij zich aan de heilrijke zending der prediking overgeven of aan de geduldige nazoekingen der geleerdheid in de stilte der studeerkamer, de geestelijken gekomen in deze school ter versterking hunner studie, ja zelfs om te trachten zich te verheffen in de letteren en profane wetenschappen tot de hoogte der geleerdsten dezer eeuw, moeten steeds voor oogen hebben dat gedenkwaardig voorbeeld en dagelijks zullen zij, bij de herinnering aan die heilige martelaren, wier namen zij op het marmer en de wanden van het heiligdom lezen kunnen, zich door vroomheid, ijver en getrouwheid aan de onfeilbare orthodoxie der Kerk weten te onderscheiden.

Dat waren de door den welsprekenden Kardinaal ontboezemde denkbeelden. Vervolgens heeft Zijne Eminentie de school bezocht en met levendige belangstelling en volkomene goedkeuring de uitbreidingen in oogenschouw genomen, welke onlangs op aanwijzing van Mgr. Sibour, die aan dat gesticht eene bijzondere bescherming en genegenheid wijdt, ontstaan zijn. Zij heeft het vruchtbare erkend dat er voor de godsdienstige toekomst van Frankrijk in het denkbeeld is gelegen, om aan een geestelijk genootschap, dat zich aan de studie der wetenschappen en letteren overgeeft, als in zijn boezem, eene bijzondere school van wiskunde en werktuigkunde te voegen, waar jongelieden tot groote openbare diensten opgeleid, tevens de kennis van hun beroep en een christelijken geest kunnen verkrijgen.

De karmelietenschool is in de laatste dagen ook vereerd geworden door het bezoek van Mgr. den Aartsbisschop van Dublin en HH. WW. de Bisschoppen van Geneve en van Mans.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Oktober. De koning der Belgen benevens zijn gansche familie, is ll. Vrijdag middag te Dover, aangekomen, en des avonds ten zes ure te Londen.

— Aangaande het verzoek des Sultans om de vloot leest men in den *Times*: men verzekert dat de Sultan en aan Frankrijk en aan Engeland iets meer nog heeft verzocht. Hij zou gevraagd hebben, dat de Engelsche en Fransche eskaders naar de zwarte zee gezonden wierden om te verhinderen dat de Russen uit Sebastianopel leeftogt en krijgsbehoeften erlangden. Dit verzoek zou gegrond zijn op de vermindering die het Turksche eskader in den Bosphorus had moeten ondergaan, wegens het overbrengen van troepen naar Abchazeba in Azie gelegerd.

Wat het afzenden van een Fransch legerkorps naar Turkije betreft, men mag aannemen, dat zulks zoolang de Russische gezant zich te Parijs bevindt niet zal geschieden. Ten overvloede zegt men dat die gezant reeds heeft aangekondigd zijn paspoort te zullen nemen, in geval een dergelijke maatregel werd ten uitvoer gebragt. Meer zeker schijnt het te zijn dat officieren welke op half soldij zijn gesteld, verlof bekomen hebben om in Turksche dienst te treden.

— Uit Bucharest schrijft men dat de Russische generaal, op twee mijlen afstands van de stad, een kamp heeft opgeslagen, waarin de troepen in den wapenhandel en het manoeuvreren geoefend worden.

— De *Times* vermaakt zich met de ontknooping die de zaak van miss Cunningham te Florence heeft gehad, en spreekt over de aspirant-martelaresse, die zich voor Europa belagchelijk heeft gemaakt, in dezer voege:

»Nadat Rosa Madiai verstandig genoeg was te weigeren om in Engeland de leeuwin te komen spelen, valt het gemakkelijk te begrijpen dat een ander het plan opvatte in hare plaats te treden om, na in de gevangenissen van Toskane juist niet zeer hard behandeld te zijn, de *prima donna* te worden van Exeter-Hall en gedurende twee of drie saisoenen de schitterendste ster voor de provintien te zijn.... De vermaardheid, waarop vele vrouwtjes zoo gesteld zijn, is echter voor het tegenwoordige en misschien wel voor langen tijd aan miss Cunningham ontzegd, of zij moest een anderen naam aannemen.

»Wat beteekent het toch, dat eene jonge protestantsche dame, blakende van heiligen ijver, optrekt, zoo als de heer Cumming het noemt, om slag te leveren tegen de wilde beesten der geestelijke woestijn, en dat zoo ver van Engeland? Waarlijk er is in deze groote stad ruimte genoeg voor dergelijke schermutselingen. Zoo miss Cunningham er toe kon komen om in het centrum der stad Londen den Bijbel en de pelgrimsreize te lezen, zou zij jaren lang kunnen zoek brengen, zonder een Paus, een protestantsch prediker, een groot hertog of een Lord major te ontmoeten. Niemand zou haar storen, en zij zou meer dan een nederig dak kunnen vertroosten, waar nu hoogst zelden een straal van godsdienstig onderrigt doordringt, en waar geen vonk van christelijke liefde eenige verwarming aanbrengt. 't Is waar, in dien kring is niets schilderachtigs te vinden en men geniet er Italie's zachten hemel niet; maar miss Cuningham zou er kunnen leeren wat haar goeddunkt, zonder den minister van Buitenlandsche Zaken daardoor werk te verschaffen en zonder onze admiralen te doen droomen van bevordering."

De *Times* is echter alles behalve gunstig gestemd voor het bewind van Toskane en vaart hevig uit tegen de landswetten. De fanatieke linie, bekend onder den naam van het *Evangelisch Verbond*, gaat voort den hertog van Toskanen onder allerlei benamingen uit te monsteren, als: een ellendig dier, een gekroonde wilde enz.

— De Londensche bladen geven den inhoud op van een brief uit Florence. In dien brief heeft de voorzitter van het Toskaansche ministerie, toen hij den 10 dezer den Britschen zaakgelastigde kennis gaf van het besluit des groothertogs, om miss Cunningham wegens hare sekse en de reeds doorgestane inkerkering genadiglijk van verdere regtsvervolging te ontslaan, daarbij verklaard het gedrag der Engelschen in Toskane ten hoogste te moeten afkeuren; hij hoopte dat hetgeen nu laatstelijk was voorgevallen hun tot eene waarschuwing zou strekken, zijnde hij voornemens in het vervolg 's lands wetten in volle strengheid toe te passen op alle Engelschen die ze mogten overtreden, en wel inzonderheid op degenen welke de op het stuk der godsdienst bestaande wetsbepalingen niet stiptelijk mogten naleven.

— Naar luid van berigten uit Amerika, zou het Oostenrijksche gouvernement toegestemd hebben in de vrijlating van den Hongaar Costa, mits hij zich terstond inscheepte naar de Vereenigde Staten.

— De worsteling van den arbeid tegen het kapitaal neemt in dit land meer en meer een onrustbarend voorkomen aan. In verscheidene fabriek-distrikten heeft een groot gedeelte der arbeidende klasse zich aan ledigang overgegeven; de werklieden weigeren te arbeiden en de fabrieken staan stil. Die gesteldheid is het gevolg van eene uitgebreide organizatie, die door aanzienlijke kapitalen ondersteund wordt. De spaarpenningen der arbeidende klasse in de spaarkassen en de banken der maatschappijen van onderlinge hulp der verschillende katergoriën belegd, bedragen eenige millioenen ponden sterling en dienen grootendeels om den geest van tegenstand aan te vuren en van eischen, die vaak onbillijker dan gegrond en steeds ontijdig zijn, wanneer zij in door de werklieden gekozene vormen zich voordoen.

Lieden die ter plaatse gezonden zijn verhalen, dat de vijandigheid der arbeidende klasse tegen hen die hun arbeid geven, nooit algemeener en grooter dan in dezen oogenblik is geweest. Sedert eenigen tijd hebben de weldadige uitkomsten, het gevolg der handelsvrijheid, eene schijnbare eensgezindheid tusschen het kapitaal en den arbeid doen ontstaan; die vrijheid heeft den arbeid overvloedig gemaakt terwijl ze tevens den prijs der eerste levensbehoeften vermeerderde. In dit oogenblik spoort de hooge prijs der voedings-middelen de klasse aan, die van den een tot den anderen dag leeft van haren arbeid, tot het eischen eener verhooging van werkloon. Ziedaar het gebrek dat het schild van ons stelsel heeft. Immers, tot hiertoe heeft de landverhuizing zelve, ondanks den hoogen graad waartoe zij gestegen is, het kwaad niet merkbaar kunnen herstellen.

ITALIE.

TURIJN, 20 Okt. Bij de jongste volksoploop was de duurte der granen slechts een voorwendsel, door de konservatieve partij, bijgenaamd de Zwarte, gebruikt, om een demonstratie te doen tegen den minister Cavour.

Eenige lieden uit de heffe des volks hebben zich bij de beweging op den voorgrond gesteld, doch de orde is spoedig, als 't ware door het volk zelf, in vereeniging met de nationale garde en het leger hersteld.

— Op verzoek van het Fransche ministerie is het te Turijn uitkomende dagblad *Voce della liberta* in regten betrokken, wegens een voor den Keizer der Franschen

beleedigend artikel, getiteld: de twee Buonaparte's, en geschreven door den heer Brofferio, het hoofd der uiterste linkerzijde in de Kamer der Gedeputeerden. De straf van gevangenis en boete is door de regtbank toegepast.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 Oktober.

GETROUWD (20 Okt.): G. T. Dekker met A. A. Oosterbaan.

BEVALLEN (21 Okt.): F. J. Smits, geb. Schalij, Z. — (22 Okt.): C G. Torchiana, geb. Potdevin, Z.

OVERLEDEN (18 Okt.): A. C. Eijlers, 23 j. J. Steentjes, wed. H Breukelaar Jz., 72 j. — (19 Okt.): J. W. Smits, 82 jaren.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	Rente	22 OKT. 4½ u. gebl.	24 OKT. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		60	59⅞	a	60¼	59⅞
Dito Dito	3	72	72			
Dito Dito	4	$90\frac{13}{16}$	90½		91⅛	90½
O. I. Leening 1844	4	90¾				
Amortis. Syndic.	3½		90			
Handel-Maatschappij	4½					
Aand. Rijn-Spoorweg.						
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien						
BELGIE, Obligatien 1844						
Cert. bij de Belg. Bank.	2½					
Dito bij Rotsch en Volksv		49⅜				
FRANKRIJK, Obligatien	3					
SPANJE Nieuwe	1	$20\frac{13}{16}$	20¾		21	
Dito	3					
Dito Binnenl. à 6/m.		39½	39⅜		39½	
Coup. Bewijzen.		$4\frac{11}{16}$	$4\frac{13}{16}$		4⅞	
Amortisable Schuld						
PORTUGAL te Londen	5	35½	35¼		36	35½
Dito uitge-telde						
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	102⅝	102		102⅛	
Dito Dito 1828 en 1829		101½	101		101½	
Cert. bij d°. 1831 en 1833		93½				
Dito	4½	94				
Dito bij *Hope*	4	88				
Dito bij *Stieglitz en C°.*		87				
Dito bij id. 5de Serie	4					
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van dito		69½	69			
POLEN, Certifikaten	4					
Dito Aand. à fl. 500						
Dito met Lot. » 300						
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅝				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*						
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	$75\frac{1}{16}$	74⅝		75½	
Dito 1852						
Dito 1847	2½	38⅝	38		38½	
Dito 1851	2½	38⅝	38		38⅛	
Dito 1849	5	87	86¾		87¼	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*						
Dito	4					
Letter B	5	87	86¾		87¼	
Aand. met Loting fl. 500	*f*					
Nieuwe dito » 250						
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.					
BRAZILIË à Londen 1824	5					
Dito Leening 1843	5					
PERU	4½	68¾	70			
MEXICO Nieuwe	3	22	22⅜		22⅜	22⅜
VENEZUELA à £ 100	3½					
GRENADA à £ 100	2	19				
Dito Uitgestelde		7½	7⅛		$7\frac{9}{16}$	
ECUADOR à £ 100						

Mexiko onbepaalde 22¼, ½, ¼.

Over het geheel scheen de markt aanvankelijk zich te willen herstellen, doordien er naar de meeste genoteerde fondsen, zeer veel vraag was, doch later kwamen er integendeel veel verkoopers te voorschijn, waardoor de markt eene zeer ongunstige keer nam en merkelijk flaauwer sluit.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{11}{16}$		Livorno	2/m.	*f* 39
»	zigt	» $56\frac{7}{16}$		Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅛		Petersburg	»	» 1.86
»	½/m.	» 55¾		Weenen	6/w.	» 31¼
Madrid	3/m.	» 243		Augsburg	»	» 35⅛
Cadix	»	» 243		Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 240		Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 241		»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 41¼		Londen	2/m.	» 11,62½
Porto	»	» 41¼		»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 46		Rotterdam	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞, 1840/1842 4½ pc. 95½, 1852 — a —; Spanje 1—3 pc. $20\frac{11}{16}$; Binnenl. 3 pc. 39½; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 78⅝

PARIJS, 22 Okt. Fransche 3 pc. 71,90; id. 4½ pc. 98,75; Bank-Aktien 2790,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. 97; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —; Spanje 1—3 pc. 21¼; Buitenl. 3 pc. 45; Binnenl. 3 pc. —; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 98⅝; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

LONDEN, 22 Okt. Cons. kont. 91⅛ a 91¼; op tijd 91⅛ a 91⅜; Braz. 96 a 98; 1829/39 96 a 98; 1852 94 a 96; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 101 a 103; Ecuad. 3 a 3½; Gren. 20 a 21; Uitgest. 8 a 8½; Mexiko Nieuwe 23½ a 23¾; Peru 4½ pc. N. 71½ a 72½; Uitgest. 50 a 51; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 114; (N.) 4½ pc. 97 a 97½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 41 a 42; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21¼ a 21½; 3 pc. 44¼ a 44¾; Coup. cert. 5 a 5½; Passive 4½ a 4¾; Holl. 2½ pc. 62 a 62½; id. 4 pc. 93½ a 94; Venez. 31 a 33; Uitg. 13 a 14; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

WEENEN, 22 Okt. Met. 5 pc. 91⅛; Bank-Aktien 1295; Loten fl. 250 131½; Wissel op Londen 11.08; Zilver —.

BERLIJN, 22 Okt. Pruissen 4 pc. 97½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. 88¼; Loten fl. 500 —; Oost. Met. 5 pc. 78¾; Amsterdam zigt 141⅝, id. 2/m. 140⅞.

HAMBURG, 22 Okt. Rusl. Cert. 102; Oostenrijk Met. 5 pc. 91½; Spanje 1—3 pc. 19¾; Binnenl 3 pCt. 37⅜.

FRANKFORT, 22 Okt. Met. 5 pc. 78¾; A 5 pc. 79; 1852 5 pc. 78½; 2½ pc. 41; Bank-Aktien 1318; Badensche Loten fl. 50, 69; id fl. 35, 38¾; Darmst. Loten fl. 50 100¼, id. fl. 25 31¼; Nassausche fl. 25, 28½; Sardinische 41; Holl. 2½ pc. 61, id. 4 pc. 92½; Spanje 1—3 pc. 21; Binnenl. 40⅛.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 24 Okt. Tarwe en Rogge tot verhoogde prijzen met veel handel, verkocht van Tarwe: 130 ℔ bonte Pools. *f* 462, *f* 465; 128 ℔ b. dito *f* 440, *f* 445, *f* 450, *f* 455; 126 ℔ dito *f* 440; 126 ℔ Wismar *f* 430; 128 ℔ Deensche *f* 430.

Van Rogge: 123, 125 ℔ Pruiss. *f* 294, *f* 300; 120 ℔ Salonica *f* 270; 121 ℔ n. Odessa *f* 285; 117, 118 ℔ n. Archangel *f* 279, *f* 282; in veiling: 113, 114, 115 ℔ Eupatoria *f* 238, *f* 240, *f* 242.

Garst goed prijshoudend: 112 ℔ Holst. *f* 260.

Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 120, 121 ℔ Holst. *f* 246, 249.

Op 9 vaten Olie dadelijk 69; in April en Mei ek. 71½; Sept. 65½; Oct. 69; Nov. 69½; Dec. 70 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 38, Vliegend *f* 36¾; 1°. Mei ek. *f* 39½, Nov. *f* 36½, Dec. *f* 37¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30½; Vliegend *f* 29¼; 1°. April en Mei *f* 20; Dec. *f* 30¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 40¾; Vliegend *f* 39¾, ½.

LONDEN, 22 Okt. *Suiker. Ruwe.* De markt is iets flaauwer. Van Vreemde soorten zijn afgedaan; 3046 kisten Havana N° 12 a 23 s, alsmede eene lading wit Bahia a 23 s, 6 d. en 360 kisten Moscovados Bahia a 20 s. 9 d. *Geraffineerd.* Hollandsch Crushed met eenige vraag voor uitvoer tot onveranderde prijzen.

Koffij. Met weinige zaken; Natieve Ceylon 45 s. 6 d. a 46 s. voor goed ordinair.

Thee. Zeer goed prijshoudend. Ordinaire Congo 11¼ d.

Rijst. Tot eene kleine verlaging heeft zich de vraag verlevendigd. Bengaal 14 s. 6 d. voor middelsoort. Eene lading Arracan is voor 13 s. 3 d. afgedaan.

Specerijen. Notenmuscaat met veel vraag en prijsvast. Foelij iets meer aangeboden. Nagelen prijshoudend.

Gedroogde Fruiten stil. — *Talk* prijshoudend.

Granen. Vreemde Tarwe blijft gevraagd tot 1 a 2 s. hoogere prijzen. — Garst vast. Haver 1 s. hooger.

Veemarkt. Met weinig handel en staande prijzen, uitgezonderd Kalveren, dewelke 2 d. hooger betaald zijn.

Boter. Met doorgaanden handel; fijne Vriessche 98 a 102 s.; Zwolsche 94 a 96 s. — *Kaas* iets lager. Edammer 44 a 49 s; Goudsche 36 a 44 s.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever[...]